

11. 9. 2006

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Efektivní snížení základního kapitálu společnosti s ručením omezeným

Snížení základního kapitálu společnosti s ručením omezeným je proces skládající se z několika fází, které ve svém důsledku vedou ke změně výše základního kapitálu. Při snížení základního kapitálu může a nemusí dojít ke snížení výše obchodního podílu jednotlivých společníků (v této souvislosti se rozeznává tzv. rovnoměrné a nerovnoměrné snižování základního kapitálu), nedochází nicméně ke zcizení obchodních podílů či jejich částí.

Při snižování základního kapitálu je nicméně vždy třeba dbát toho, že v důsledku snížení nesmí základní kapitál společnosti s ručením omezeným klesnout pod částku 200.000,- Kč a výše vkladu každého společníka pod částku 20.000,- Kč.

O samotném snížení základního kapitálu společnosti s ručením omezeným musí rozhodnout valná hromada společnosti (má-li společnost pouze jediného společníka, vykonává působnost valné hromady tento společník). Pozvánka na valnou hromadu, jež má rozhodovat o snížení základního kapitálu, musí kromě obecných náležitostí obsahovat i

- částku, o kterou se základní kapitál snižuje,
- údaj, jak se mění výše vkladů společníků,
- údaj o tom, zda částka odpovídající snížení základního kapitálu bude celá nebo zčásti vyplacena společníkům nebo zda bude prominuta povinnost daného společníka splatit vklad, případně jakým jiným způsobem bude s touto částkou naloženo.

K přijetí usnesení valné hromady o snížení základního kapitálu společnosti s ručením omezeným je vždy zapotřebí souhlasu alespoň dvoutřetinové většiny všech hlasů společníků, nevyžaduje-li zákon (např. v případě nerovnoměrného snižování vkladů - viz následující věta) nebo společenská smlouva vyšší počet hlasů. Nerovnoměrně lze vklady snížit jen v případě, když s tím souhlasí všichni společníci anebo se snižuje základní kapitál o výši nesplaceného vkladu (např. nesplaceného vkladu bývalého společníka, který byl ze společnosti z důvodu prodlení se splacením vkladu vyloučen).

O rozhodnutí valné hromady (stejně jako i jediného společníka v jednočlenné společnosti) o snížení základního kapitálu musí být navíc pořízen notářský zápis.

Podobně jako pozvánka na valnou hromadu musí i rozhodnutí valné hromady o snížení základního kapitálu obsahovat

- částku, o kterou se základní kapitál snižuje,
- údaj, jak se mění výše vkladů společníků,
- údaj o tom, zda částka odpovídající snížení základního kapitálu bude celá nebo zčásti vyplacena společníkům nebo zda bude prominuta povinnost splatit vklad anebo jakým jiným způsobem bude s touto částkou naloženo.

Povinnost uvádět v usnesení valné hromady způsob, jakým bude naloženo s částkou odpovídající snížení základního kapitálu, vložil do obchodního zákoníku zákon č. [370/2000](#) Sb. V jeho důvodové zprávě se k tomu uvádí, že tato změna má zvýšit informovanost společníků, protože již z pozvánky na

valnou hromadu musí být zřejmé, jak bude naloženo s částkou odpovídající snížení základního kapitálu. Způsob, jakým bude s touto částkou naloženo, může hrát totiž významnou pro rozhodnutí společníků o tom, jak budou na valné hromadě hlasovat.

Jakmile valná hromada rozhodne o příslušném snížení základního kapitálu společnosti, dostává se celý proces snižování základního kapitálu do další fáze. Jejím účelem je ochrana věřitelů společnosti před zhoršením dobytnosti jejich pohledávek v souvislosti se snížením majetku společnosti.

Jednatelé jsou proto povinni zveřejnit v Obchodním věstníku do 15 dnů po jeho přijetí rozhodnutí o snížení základního kapitálu a jeho výši. Jednatelé jsou tak povinni učinit dokonce dvakrát po sobě s časovým odstupem 30 dnů. Oznámení musí obsahovat výzvu věřitelům společnosti, aby přihlásili své pohledávky do 90 dnů po posledním oznámení. Výzvu nemusí jednatelé činit pouze v případě, kdy došlo ke snížení základního kapitálu za účelem úhrady ztráty společnosti nebo vytvoření rezervního fondu. V uvedených případech totiž nedochází ke skutečnému nominálnímu snížení základního kapitálu společnosti.

Těm z věřitelů, kteří včas přihlásí své pohledávky, je společnost povinna poskytnout buď přiměřené zajištění přihlášených pohledávek nebo tyto pohledávky rovnou uspokojit. Věřitelé, kteří své pohledávky včas přihlásit nestihli, o ně samozřejmě nepřicházejí (tj. pohledávky za společností i nadále v nezměněné formě trvají). Nemohou se však domoci jejich přiměřeného zajištění nebo rovnou jejich uspokojení. Rozhodnutí o tom, které včas přihlášené pohledávky budou zajištěny a které naopak přímo uspokojeny, je čistě v režii společnosti. Samotné zajištění se může dít různými způsoby, například zřízení zástavního práva. Zda půjde o zajištění přiměřené bude vždy záležet na konkrétních okolnostech daného případu.

Poté, co bylo snížení základního kapitálu zveřejněno a věřitelům bylo poskytnuto přiměřené zajištění přihlášených pohledávek (případně byly tyto pohledávky přímo uspokojeny), jsou jednatelé povinni podat návrh na zápis snížení základního kapitálu společnosti do obchodního rejstříku. Snížení základního kapitálu je totiž účinné až ke dni zápisu jeho nové výše do obchodního rejstříku - zápis snížení má tedy tzv. konstitutivní účinky.

Do zápisu snížení základního kapitálu do obchodního rejstříku nelze společníkům poskytnout plnění z důvodu snížení základního kapitálu nebo prominout povinnost splatit vklad nebo jeho části. Vzhledem k tomu, že zákon nepovažuje takové plnění ve prospěch společníků za vrácení vkladu, není tak porušena zásada, podle níž není společník po dobu trvání společnosti ani v případě jejího zrušení oprávněn požadovat vrácení svých vkladů.

Tomáš Sum

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [AML a diskriminace v realitní praxi: chyby, které mohou vyjít draho](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)

- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)